2025/1785

10.9.2025.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2025/1785

(2025. gada 9. septembris),

ar ko Īstenošanas lēmumu (ES) 2023/740 groza attiecībā uz saskaņotajiem standartiem, kuri izstrādāti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/48/EK īstenošanas vajadzībām, saistībā ar noteiktām braucamām rotaļlietām (zvalstriteņiem)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 18. jūnija Direktīvu 2009/48/EK par rotaļlietu drošumu ([1]) un jo īpaši tās 14. panta 2. punktu,

tā kā:

(1) Saskaņā ar Direktīvas 2009/48/EK 13. pantu rotaļlietas, kas atbilst saskaņotajiem standartiem, uz kuriem atsauces ir publicētas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, vai to daļām, uzskata par atbilstīgām Direktīvas 2009/48/EK 10. pantā un II pielikumā norādītajām minēto standartu vai to daļu prasībām.

(2) Komisija 2023. gada 4. aprīlī pieņēma Īstenošanas lēmumu (ES) 2023/740 ([2]), kurā ir uzskaitīti saskaņotie rotaļlietu standarti. Uzskaitījumā ir iekļauts standarts EN 71-1:2014+A1:2018 "Rotaļlietu drošums – 1. daļa: Mehāniskās un fizikālās īpašības".

(3) Vācija 2024. gada janvārī iesniedza oficiālu iebildumu par standartu EN 71-1:2014+A1:2018 attiecībā uz noteiktām braucamām rotaļlietām, proti, zvalstriteņiem. Zvalstritenis ir braucama rotaļlieta, uz kuras bērns sēž, kuras stūrēšana un virzība uz priekšu tiek kontrolēta ar kājām un kuras riteņi ir sasniedzami tās lietošanas laikā.

(4) Oficiālā iebilduma pamatā ir tas, ka minētais saskaņotais standarts, iespējams, neaptver Direktīvas 2009/48/EK drošuma pamatprasības attiecībā uz zvalstriteņiem.

(5) Saskaņā ar iebildumu minētās drošuma pamatprasības nav aptvertas, jo nav paredzētas prasības novērst saspiešanas, nogriešanas, iespiešanas vai iesprūšanas negadījumus, bērnam braucot ar zvalstriteni, kura ritenis atrodas tuvu sēdeklim un rotaļlietas lietošanas laikā ir sasniedzams, īpaši, ņemot vērā to, ka zvalstriteņa lietošanas laikā bērna rokas ir brīvas un bērns atrodas zemā sēdus stāvoklī. Pirksti var tikt saspiesti, nogriezti, sagriezti vai norauti, vai arī ar riteņa virzīto spēku ievilkti spraugā starp riteņa dakšu un riteni.

(6) Vācija apgalvo, ka EN 71-1 pilnībā neaptver zvalstriteņu radītos riskus, ņemot vērā to mehānismu, darbības un virzības veidu un no tiem izrietošos riskus spēlēšanās laikā. Lai gan saskaņotais standarts EN 71-1:2014+A1:2018 atsevišķos gadījumos aptver dažus riskus, ne visi saspiešanas, nogriešanas, iespiešanas vai iesprūšanas punkti, kurus nepieciešams ņemt vērā, ir aptverti: standarta prasības braucamajām rotaļlietām daļēji attiecas uz konkrētiem produktiem (piemēram, rotaļu velosipēdiem, rotaļu skrejriteņiem) vai attiecas uz noteiktiem rotaļlietu komponentiem (piemēram, braukšanas mehānismiem, salocīšanas un slīdes mehānismiem) un to definīcijām. Tomēr standarts neaptver vispārīgas prasības attiecībā uz braucamo rotaļlietu saspiešanas un nogriešanas punktu un ieķeršanās un iesprūšanas punktu radīto apdraudējumu, īpaši pirkstiem un rokām. Konkrētāk, standarta 3.19. punkta "braukšanas mehānisma" definīcija neietver zvalstriteņus, un šis standarts pilnībā neaptver rokas vai pirksta saspiešanas risku un pirksta nogriešanas risku. Tādējādi Vācija ir secinājusi – lai gan zvalstriteņi atbilst saskaņotajam standartam EN 71-1:2014+A1:2018, minēto prasību neesības dēļ nav iespējams nodrošināt to atbilstību visām Direktīvā 2009/48/EK paredzētajām drošuma pamatprasībām.

([1]) OV L 170, 30.6.2009., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/48/oj.

([2]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2023/740 (2023. gada 4. aprīlis) par saskaņotajiem rotaļlietu standartiem, kas izstrādāti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/48/EK īstenošanas vajadzībām (OV L 96, 5.4.2023., 85. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/740/oj).

(7) Komisija 2024. gada 28. februārī publicēja Vācijas oficiālo iebildumu paziņošanas sistēmā ([3]), kas izveidota saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1025/2012 ([4]) 12. pantu.

(8) Eiropas Standartizācijas komitejas (*CEN*) 52. tehniskā komiteja ("*CEN* 52. TK") reaģēja uz Vācijas iesniegto oficiālo iebildumu, lūdzot sniegt sīkāku informāciju par negadījumu, īpaši attiecībā uz konkrēto risku un negadījumā iesaistītās rotaļlietas modeli. *CEN* 52. TK arī vēlējās noskaidrot, vai oficiālajā iebildumā attēlotā stieņa diametrs ir 5 mm vai 12 mm, apgalvojot, ka negadījumā iesaistītā rotaļlieta neatbilst esošajam (publicētajam) standartam, proti, tā 4.15.1.6. punkta c) apakšpunktam, kas paredz vispārējo prasību attiecībā uz braucamo rotaļlietu radīto pirkstu iesprūšanas risku. *CEN* 52. TK novērtējuma pamatā ir tas, ka vienā no formālajā iebildumā ietvertajām fotogrāfijām ir redzams, ka mazāko testēšanas stieni var ievietot dažās spraugās starp riteni un rāmi, tomēr izskatās, ka šajās spraugās nebūtu iespējams ievietot tāda diametra zondi vai stieni, kāds paredzēts attiecīgajā esošā standarta testēšanas metodē, tāpēc rotaļlieta neatbilst standartam. Saskaņā ar minēto novērtējumu atbilstība esošajam standartam, iespējams, būtu ļāvusi novērst ievainojumu vai vismaz samazināt tā nopietnību. Vienlaikus *CEN* 52. TK vērsa uzmanību arī uz to, ka tās attiecīgā darba grupa jau strādā pie tā, lai novērstu Vācijas iestāžu formālajā iebildumā konstatētos trūkumus, pārskatot attiecīgos standartus: pārskatītās redakcijas projekta 4.15. punktā braucamajām rotaļlietām ir paredzētas jaunas prasības, kas aptver pirkstu saspiešanas un nogriešanas risku.

(9) Vācija atbildēja uz *CEN* 52. TK komentāriem, norādot, ka daži riski, īpaši attiecībā uz pirksta nogriešanu, rokas iesprūšanu un saspiešanu ar riteņa virzīto spēku un pirksta vai rokas saspiešanu, pagriežot stūri, pašreizējā (publicētajā) standartā nav aptverti. Vācija uzskata, ka saskaņotā standarta EN 71-1:2014+A1:2018 4.15. punkta pārskatīšana, iekļaujot jaunus riska aspektus, liecina par to, ka standarta pašreizējā redakcija pašlaik pienācīgi neaptver visus riskus, kas saistīti ar šo īpašo braucamo rotaļlietu veidu, un tāpēc standartā nav noteiktas visas drošuma pamatprasības, kuras paredzēts aptvert. Vācija arī norādīja, ka oficiālais iebildums nav iesniegts tikai šīs konkrētās rotaļlietas un negadījuma dēļ, jo tirgū ir pieejami dažādi citi līdzīgi produkti ar līdzīgām problēmām un riska aspektiem, kurus esošais standarts neaptver.

(10) Oficiālais iebildums 2024. gada 18. aprīlī tika apspriests komitejā, kas izveidota ar Regulas (ES) Nr. 1025/2012 22. pantu.

(11) Izskatījusi saskaņoto standartu EN 71-1:2014+A1:2018 kopā ar Rotaļlietu drošuma ekspertu grupas dalībvalstu pārstāvjiem un ieinteresētajām personām un komitejas, kas izveidota ar Regulas (ES) Nr. 1025/2012 22. pantu, pārstāvjiem, Komisija piekrīt iebildumā sniegtajai analīzei un secina, ka minēto saskaņoto standartu punkti, kas tiecas aptvert Direktīvas 2009/48/EK 10. pantā un tās II pielikumā izklāstītās drošuma pamatprasības, nepietiekami novērš ar konkrēto braucamās rotaļlietas veidu saistītos riskus, īpaši pirksta un rokas saspiešanas un nogriešanas risku. Standartā EN 71-1:2014+A1:2018 nav iekļautas konkrētas prasības, kas nodrošinātu bērniem drošu spēlēšanos ar zvalstriteņiem, jo tajā nav paredzēta pienācīga aizsardzība pret pirkstu un rokas saspiešanas un nogriešanas risku. Tādējādi Komisija uzskata, ka zvalstriteņi, kas konstruēti un ražoti saskaņā ar minētā standarta 3.19. punktu ("braukšanas mehānisma" definīciju) un 4.15.1. punktu, var izraisīt līdzīgus negadījumus un incidentus, kuros iesaistīti bērni.

(12) Tomēr Komisija uzskata, ka citi attiecīgā saskaņotā standarta punkti, kas nav oficiālā iebilduma priekšmets, joprojām ļauj prezumēt atbilstību Direktīvā 2009/48/EK noteiktajām drošuma pamatprasībām, ko minētie punkti tiecas aptvert.

([3]) *DocsRoom* – Eiropas Komisija (europa.eu).

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1025/2012 (2012. gada 25. oktobris) par Eiropas standartizāciju, ar ko groza Padomes Direktīvas 89/686/EEK un 93/15/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/9/EK, 94/25/EK, 95/16/EK, 97/23/EK, 98/34/EK, 2004/22/EK, 2007/23/EK, 2009/23/EK un 2009/105/EK, un ar ko atceļ Padomes Lēmumu 87/95/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1673/2006/EK (OV L 316, 14.11.2012., 12. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1025/oj).

(13) Ņemot vērā iepriekš minēto, atsauces uz saskaņoto standartu EN 71-1:2014+A1:2018, kas publicētas ar Īstenošanas lēmumu (ES) 2023/740, būtu jāpublicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ar ierobežojumu. Ar ierobežojumu būtu jāizslēdz konkrētie minēto standartu punkti, kas tiecas aptvert prasību, kas izklāstīta Direktīvas 2009/48/EK II pielikuma I daļas 3. punktā, proti, prasību, ka "rotaļlietām jābūt konstruētām un ražotām tā, lai neradītu nekādu risku vai lai rotaļlietas izmantošanai raksturīgais risks, ko izraisa tās daļu kustība, būtu minimāls". Tāpēc Īstenošanas lēmums (ES) 2023/740 būtu attiecīgi jāgroza.

(14) Atbilstība saskaņotajam standartam ļauj prezumēt atbilstību attiecīgajām Savienības saskaņošanas tiesību aktos noteiktajām pamatprasībām no dienas, kad *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ir publicēta atsauce uz šādu standartu. Tāpēc šim lēmumam būtu jāstājas spēkā tā publicēšanas dienā,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Īstenošanas lēmuma (ES) 2023/740 pielikumu groza saskaņā ar šā lēmuma pielikumu.

2. pants

Šis lēmums stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē, 2025. gada 9. septembrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN

PIELIKUMS

Īstenošanas lēmuma (ES) 2023/740 pielikuma 1. rindu aizstāj ar šādu:

"1.	EN 71-1:2014+A1:2018 Rotaļlietu drošums. 1. daļa: Mehāniskās un fizikālās īpašības Ierobežojums: Saskaņotā standarta EN 71-1:2014+A1:2018 3.19. punkts ("braukšanas mehānisma" definīcija) un 4.15.1. punkts neļauj prezumēt zvalstriteņa (braucamas rotaļlietas, uz kuras bērns sēž, kuras stūrēšana un virzība uz priekšu tiek kontrolēta ar kājām un kuras riteņi ir sasniedzami tās lietošanas laikā) atbilstību Direktīvas 2009/48/EK 10. panta 2. punktā un II pielikuma I daļas 3. punktā noteiktajām drošuma pamatprasībām."